

Ansvarsärenden i korthet

Under de senaste två decennierna har antalet ögonoperationer vid landets sjukhus och ögonmottagningar ökat kraftigt. Detta gäller speciellt gråstaroperationer med linsimplantat, men med hjälp av laserteknik har även sjukdomar i andra delar av ögat kunnat behandlas framgångsrikt.

Baksidan av detta är ett ökat antal operativa och postoperativa komplikationer, vilket också avspeglas i antalet ögonärenden i HSAN. Nedan presenteras fyra anmälningsfall gällande olika komplikationer till ögonkirurgi, som behandlats i HSAN, och dessutom ett ärende som gällt förse-nad diagnos av ögonmalignitet.

Missnöjd med läka-rens åtgärder mot ögoninfektion

Anmälare: Patienten
Anmäld: Avdelningsläkare vid ögonklinik
Orsak: Postoperativ infektion
HSAN 225/98

En 81-årig kvinna opererades i höger öga för grå starr. Den preoperativa behandlingen utfördes enligt sedvanliga rutiner med Gentamicindroppar efter att ögat spolats och tvättats. Vid operationen uppstod ett bakre kapselbrott och

en liten epinukleusrest blev kvar i glaskroppen. En linsprotes kunde dock implanteras. Dagen efter operationen hade patienten en lätt tryckstegring i ögat samt ett kornealödem, något som kunde förklaras av att operationen varit komplicerad.

På andra postoperativa dagen återkom hon som jourfall och man fann då tecken till bakteriell infektion i ögat. Hon lades in för intensivbehandling med antibiotika.

Patienten anser att man inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att förhindra en svår infektion i ögat.

Utredning

Läkaren har framhållit att hon alltid brukar informera patienterna om risk för infektion vid starroperation, men att risken är mycket liten. Den preoperativa behandlingen med antibiotikadroppar var enligt klinikens rutiner vid denna tidpunkt. Så snart infektionen upptäckts omhändertogs patienten.

Bedömning och beslut

Ansvarsnämnden har konstaterat att operationen var motiverad och att den genomfördes med god, modern kirurgisk teknik. Infektioner vid starroperationer är sällsynta. Trots noggrann aseptik kan de dock inte alltid förhindras. Vanligen är smittkällan patientens egen bakterieflora. Den preoperativa behandling patienten fick står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Det finns inga belägg för att en mer offensiv, profylaktisk

antibiotikabehandling minskar infektionsrisken.

Anmälan lämnades utan åtgärd.

Diagnos av ögon-tumör förse-nades

Anmälare: Föräldrarna
Anmäld: Överläkare vid ögonklinik
Orsak: Felaktig prioritering av remiss
HSAN 1906/98

En 18 månader gammal flicka kontrollerades på barnavårdscentral. Föräldrarna hade sedan fyra månader märkt att flickan skelade på vänster öga. Läkaren remitterade flickan till ögonklinik och i remissen angavs: »Status: Skelar vä öga, vid snabba rörelser i sidled. Ingen normalt röd reflex vänster öga när man tittar i genomfallande ljus. - Tacksam för snabb bedömn. Grumling alt process som engagerar retina.» Remissen togs emot av den anmälda ögonläkaren, som bedömde att undersökning skulle göras inom två månader. Flickans tillstånd försämrades och hon sökte därför akut tillsammans med föräldrarna två veckor före planerat besök. Ultraljudsundersökning visade att det vänstra ögat drabbats av ett retinoblastom. Hon remitterades till regionsjukhus där ögat opererades bort. Operationen kompli-cerades av infektion.